

टिटानस, डिपथेरिया (Td) अथवा टिटानस, डिपथेरिया, पटुसिस (Tdap) खोप

तपाईंले के थाहा पाउन आवश्यक छ

यसे खोपबाट जानकारीको विवरणहरू स्वास्थ्यमिति तथा वर्ष जापाहरमा उपलब्ध हुन्। www.who.int/immunize/VIS_Nepali.pdf

1 खोप किन लिने ?

6 वर्ष र सी भन्दा कम उमेरका केटाकेटीलाई टिटानस (धनुषटकार) डिपथेरिया (भ्याग्नु रोग) तथा पटुसिस (नाइस्कोफी) को विशद्का खोप नियमित रूपमा लगाउन्छ। तर हुँकेका केटाकेटीहरू, किमोरिकोरिहरू तथा बयस्क व्यक्तिहरूलाई पनि यी रोगवाट सुरक्षित रूपले पढेछ। Td (टिटानस, डिपथेरिया) र Tdap (टिटानस, डिपथेरिया पटुसिस) खोपहरूले यस्तो सुरक्षा प्रदान गरेक्छन्।

टिटानस (बागात्रा खाइबो) बाट पीडीआइक रूपमा माझेहरू खुम्च्चने र अक्सर गरेर गरीज भएकै यस्तो पीडा हुने गरेक्छ।

- यसले बागात्राका माझेहरूलाई अठायाई दिनहुन जसते गर्दा पीडीताले मुख खोल्न र निल सबैन। टिटानसले यसवाट सक्रियत भाका 5 जना मध्येमा कीरीच। जनाको ज्यान निन्दू।

डिपथेरियाले घाटाको पछाडि पहिँको भागलाई बाको सग द्वारा दिन्दू।

- यसवाट सास फैले समस्या हुने, प्रक्षापात हुने, मुट बन्द हुने र मुख सम्म हुने गरेक्छ।

पटुसिस (लहरेखोकी) ले कडा खालको र लामो समय सम्मको खोकी लगाउन्छ, बान्ता आउने र निन्दा विशेषताएँ दिने गरेक्छ।

- यसले तील घटाउन्छ, विसापिसाव रोकन नसबने बना उच्च, करग भाँचिन्दू र डुरलादो खालको खोकी लागेका त्यसवाट मुझ्हा पनि पने सक्छ। लहरेखोकी लागेका 100 जना किमोरिकोरिहरूमध्ये 2 जना सम्म र 100 जना बयस्क व्यक्तिहरूमध्ये 5 जना स्पमलाई अस्पतालमा भएन गरिएको छ वा उन्हरूलाई निर्मोनिया लगायतका जटिल समस्याहरू भएका छन्।

यी तिनबाटे रोगहरू व्यारुण्याले गर्दा लाग्दछन्। डिपथेरिया र पटुसिस एउटा व्यक्तिवाट जेकौं व्यक्तिसम्बन्धीय रूपले सर्दैछ। टिटानस काटेको ढाउ, खोसिएको ढाउ वा घाउहरूवाट गरीज चित्र पुर्वाप्रकार गरेक्छ।

खोपहरू लगाउन शुरू भन्दा पहिले बयुक राज्यमा प्रयोग वर्षे टिटानसका केसहरू सरदर 1,300 तका डिपथेरियाका केसहरू सरदर 175,000 हुने गरेये। खोपहरू उपरान्त नए परिचय टिटानस हुने केसहरू 96 प्रतिशतमे र डिपथेरिया हुने केसहरू 99.9 प्रतिशतमे कम भएका छन्।

2005 भन्दा अगाहि, 7 वर्ष भन्दा कम उमेरका केटाकेटीहरूले पटुसिसको खोप तिन सर्वात्मक रूपमा दिइएको थिए। 2004 मा सम्मुक्त राज्यमा 8,000 किमोरिकोरिहरूलाई र 7,000 बयस्क व्यक्तिहरूलाई पटुसिस भएको थिए।

2 Td र Tdap खोप

- Td खोपको प्रयोग हुने वर्षे देखि त्रुटै आएको छ। यसले टिटानस र डिपथेरिया हुन्वाट जोगाउन्छ।
- 2005 मा Tdap लाई उपयोग गर्ने अनुमति (लाइसेन्स) दिइएको थिए। यी सबै तीनबाटे रोगहरू लाग्नेवाट किमोरिकोरिहरू र बयस्क व्यक्तिहरूलाई बचाउनका लागि लगाउने खोपमा यो परिवर्तो हो।

नोट: अहिले Tdap लाई जीवनभरमा एक पटक याद लगाउन अनुमति दिइएको छ तर तीनबाटे रोगहरू लाग्नेवाट किमोरिकोरिहरू र बयस्क व्यक्तिहरूलाई बचाउनका लागि लगाउन्छ।

यी खोपहरूलाई तीन उकारले इयोग गर्ने संकलन 1) केटाकेटी भ्रवस्थामा DTaP रा DTP को खोपको लिन्दूने मध्ये मात्रा नाइएका अन्तिहरूलाई सोधभन्नाको रूपमा दिइने, 2) हरूका 10 वर्षमा बुस्टर ढाउको रूपमा दिइने, 3) याउ लागे पर्छ न्यसवाट टिटानसको सकमता हुने स्तरवाट जोगाउनका लागि दिइने।

3 कुन खोप कहिले लिने ?

नियमित : 11 वर्षी 18 वर्षका किमोरिकोरिहरू

- केटाकेटी अवस्थामा DTaP रा DTP लिएका र अहिले सम्म Td को बुस्टर ढाउ निलाएका किमोरिकोरिहरूलाई Tdap को एक मात्रा लगाउन दिनका लागि मिर्फारिण गरिन्दू। यो दिनका लागि उपयोग हुने उमेर 11 वर्षी 12 वर्ष हो।
- Td को बुस्टर ढाउ लिई संकेका किमोरिकोरिहरूले पनि पेरटुसिस वाम्बाट जोगिनका लागि Tdap को एक मात्रा लगाउन प्रोत्साहित गरिन्दू। Td र Tdap लगाउन तरीका फरक हुन्पर्छ तरक त्रुपत्ति तरक प्रोत्साहित गरिन्दू। तार्पण त्यसीने नै हुन्पर्छ भन्ने चाही छैन।
- केटाकेटी अवस्थामा DTaP रा DTP को नियारित सबै मात्राहरू निलाएका किमोरिकोरिहरूले Td र Tdap मिलाएर उक्त कमलाई पूरा गर्नुपर्दैछ।

नियमित : 19 वर्ष र सी भन्दा माझिको उमेरका बयस्क व्यक्तिहरू

- सबै बयस्क व्यक्तिहरूले प्रयोग 10 वर्षमा Td को बुस्टर ढाउ लिन पर्दैछ। Tdap अविन्यै नलगाएका 65 वर्षे मध्यिका बयस्कहरूले अबैको बुस्टर ढाउको लागि Tdap ले महा गर्नु पर्दैछ।
- 12 मध्यीना भन्दा कम उमेरको शिशु (गर्भवती हुन सक्ने महिला समेत) को निकट सम्पर्कमा आउनु पर्ने 65 वर्षे मध्यिका बयस्क व्यक्तिहरूले पनि Tdap को एक ढाउ लिन पर्दैछ। Td को प्रतिनियम मात्रा जिर पर्छ कम्तीमा 2 वर्षे पर्केतका लागि 12 मध्यीना भन्दा कमकाव रिहन्दू तर तर्पै गर्नुपर्ने आवश्यकता भयै छैन।
- अस्पतालहरूमा विचारीमा सीधा सम्पर्क हुने 65 वर्षे मध्यिका स्वास्थ्य कार्यकालहरूले Tdap को एक मात्रा लिनु पर्दैछ। प्रतिनियम पटक Td लिएपछि कम से कम 2 वर्षे पर्केतका लागि सुकाव रिहन्दू तर त्यसीने गर्नु पर्ने आवश्यकता भयै छैन।
- परिले काट्न्यै Tdap नलगाएका नव आमाहारले सुखोरी भए पर्छ, जस्तै यस्तो यसको एक मात्रा लगाउनु पर्दैछ। गर्भावस्थामा खोप लगाउन आवश्यक भएमा अस्पताल गर्नु Tdap भन्दा Td लाई प्राप्तिकरिता दिइन्दू।

बाट लागे परिकै बचाउ

धैरै काटेको वा जारीको व्यक्तिताई टिटानसको बकमण्डूहरू जोगाउन Td रा Tdap को एक मात्रा लगाउन आवश्यक पनि सक्छ। कहिन्यै एक मात्रा पनि नलगाएका मानिसहरूलाई Tdap लगाउन सकिने छ। तर Tdap उपलब्ध नभएमा Td को प्रयोग गर्नु पर्दैछ वा जिनमा अन्तिहरूलाई Td लगाउनु पर्दैछ।

- Tdap को एक मात्रा लिनु संकेका छैन पनि अन्तिहरू,
- 7 वर्षे रेसि 9 वर्षको उमेर सम्पर्का केटाकेटीहरूलाई, वा
- 65 वर्षे वा सी भन्दा वढी उमेरका पौर्छ अन्तिहरूलाई।

जस्तै खोपहरू जस्तै गरी Tdap र Td लाई पनि उही बेलामा लगाउ दिन सकिन्दू।

4 केही मानिसहरूलाई खोप लगाई दिनु हुदैन वा लगाउनका लागि पर्खनु पर्दैछ

- DTP, DTaP, DT, रा Td को एक मात्रा लगाए पर्छ तरक त्यसवाट एलजी मे ज्यानै जाने किमिसले प्रतिनियम भैसकेका जुनसुकै अन्तिले पनि Td रा Tdap लगाउनु हुँदैन।
- खोपमा राखिएको कैनि पनि जीज्वाट धैरै एलजी हुने अन्तिले खोप लगाउनु हुँदैन। खोप लगाइ दिन लागिएको व्यक्तिका कुनै किमिसको कडा एलजी छ भन्ने सो कुरा आप्नो प्राप्तिकरिताई दिनाउन्होस।
- DTP रा DTaP को खोप लगाए नाहिँ 7 दिन भित्र यदि कैनि जीज्वाट लगाउन सकिन्दू।

- यी कुनै पनि खोपवाट लिन लागेका व्यक्तिमा निम्न कुरा भए थ्यो कुरा आफ्ऊो प्रदायकलाई बन्नुहोस :
- छारे रोग (एपिलिपीस) वा स्नायुप्रणाली सम्बन्धी अन्य समस्या छ भने,
- DTP, DTaP, DT, Td, वा Tdap परिस्त्रो पटक लगाए पछि उमलाई थेरे सुन्निएको वा थेरे दुखेको थियो भने, वा
- उमलाई गलियन व्यारेसिङ्हांडो (GBS) मएको छ भने ।

कुनै व्यक्तिलाई खोप लगाउने भनी निर्धारित मरिएको दिनमा उ मध्यम खालने वा कडा खालने विमारी पठेको छ भने त्यस्तो विमारीबाट निको नभए सम्म उमलाई Tdap वा Td खोप लगाउन पर्चेनु पर्दछ । मन्द विमार भाइको वा कम ज्वरो आएको व्यक्तिलाई अझर गरेर खोप लगाई दिन सकिन्दू ।

5 Tdap र Td खोपवाट हुने जोखिमहरु के हुन ?

खोपवाट पनि (अरु कुनै औषधिले जन्मै) ज्यानै लिने खालको एलजीको प्रतिक्रिया हुने वा अँके गम्भीर समस्या उत्पन्न हुने अनिकति सतत सर्वे रहेको हुन्दू ।

यी खोपहरु लिएवाट भन्दा टिटानस, डिपथेशिया वा पेटुशिय लागेवाट थेरै कडा खालका समस्याहरु हुन्दौ त्यावाट रहन्दू ।

Td वा Tdap को खोप लगाए पछि निस्केका भनि बताइएका समस्याहरु तल दिइएका छन् ।

हल्का खालका समस्याहरु

(ध्यान दिन योग्य, तर कियाकलापहरु गर्नमा हस्तेप नभएको)

Tdap

- बाट दुले (4 जना किशोरकिशोरीहरुमा करीब 3 जनालाई र 3 जना वयस्क व्यक्तिहरु वा 2 जनालाई)
- बाट रातोहुने वा सुन्निने (5 जनामा करीब 1 जनालाई)
- बाट कम्हीमा 100.4 डिग्री फरेनहाइटको मन्द ज्वरो आउने (25 जना किशोरकिशोरीहरुमा करीब 1 जनालाई र 100 जना वयस्क व्यक्तिहरु वा करीब 1 जनालाई)
- बाट टाउको दुले (10 जना किशोरकिशोरीहरुमा करीब 4 जनालाई र 10 जना वयस्क व्यक्तिहरु वा करीब 3 जनालाई)
- बाट थोकित देखिने (3 जना किशोरकिशोरीहरुमा करीब 1 जनालाई र 4 जना वयस्क व्यक्तिहरुमा करीब 1 जनालाई)
- बाट बाकाकाली लाग्ने, बाल्ता आउने, पखाला लाग्ने, पेट दुले (4 जना किशोरकिशोरीहरुमा करीब 1 जनालाई र 10 जना वयस्क व्यक्तिहरुमा करीब 1 जनालाई)
- बाट जाढो लाग्ने, शरीर दुले, जोनीहरु दुले, यन्हीहरु सुन्निने (असामान्य)

Td

- बाट दुले (10 जनामा करीब 8 जनालाई)
- बाट रातो हुने वा सुन्निने (3 जनामा करीब 1 जनालाई)
- बाट मन्द ज्वरो आउने (15 जनामा करीब 1 जनालाई)
- टाउको दुले वा चकाई लाग्ने (असामान्य)

मध्यम खालका समस्याहरु

(कियाकलापहरु माथि हस्तेप भएको तर उपचार गर्ने तर्फ ध्यान दिनु नपर्ने)

Tdap

- बाट सुड लगाएको ठाउना दुले (20 जना किशोरकिशोरीहरुमा करीब 1 जनालाई र 100 जना वयस्क व्यक्तिहरुमा करीब 1 जनालाई)
- बाट रातो हुने वा सुन्निने (16 जना किशोरकिशोरीहरुमा करीब 1 जनालाई र 25 जना वयस्क व्यक्तिहरुमा करीब 1 जनालाई)
- बाट 102 डिग्री फरेनहाइट भन्दा बढी ज्वरो आउने (100 जना किशोरकिशोरीहरुमा करीब 1 जनालाई र 250 जना वयस्क व्यक्तिहरुमा करीब 1 जनालाई)
- बाट टाउको दुले (300 जनामा 1 जनालाई)
- बाट बाकाकाली लाग्ने, बाल्ता आउने, पखाला लाग्ने, पेट दुले (100 जना किशोरकिशोरीहरुमा 3 जनालाई र 100 जना वयस्क व्यक्तिहरुमा 1 जनालाई)

Td

- बाट 102 डिग्री फरेनहाइट भन्दा बढी ज्वरो आउने (विरतै)

Tdap बाट वा Td बाट

- सुड दिएको पाखुरामा थेरै तै सुन्निने (100 जनामा 3 जनालाई)

कडा खालका समस्याहरु

(थेरै जसो कियाकलापहरु गर्न नसक्ने, औषधि गर्ने तर्फ ध्यानदिनु पर्ने)

Tdap

- को खोप लिए पछि स्वास्थ्य परिषष्ठ (फिलिंकल ट्राएल) गदो दुइ जना वयस्क व्यक्तिहरुमा स्नायु प्रजाती सम्बन्धी समस्याहरु देखिए । खोपको कारणले यी समस्याहरु भएका हुन सक्छन वा नम्रेका पनि हुन सक्छ । यी समस्याहरु पछि आफै विलाउदै गए र तिनले कुनै स्वार्थी किसीमजो नोख्नान पुर्याएनन् ।

Tdap वा Td

- बाट मुड लगाएको पाखुरामा सुन्निने, थेरै दुले र रातो हुने (विरतै)

कुनै पनि खोप लिए पछि त्यस्तो एलजीबाट थेरै प्रतिक्रिया पनि हुन सक्छ । दश लाख खोप दिए यस्तो कुरा एउटामा हुन सक्ने ।

6 मध्यम वा गम्भीर समस्या भएमा के गर्ने ?

मैले कुनै कुराहरुको विचार गर्नु पर्दछ ?

कुनै पनि किसिमको असामान्य अवस्थालाई जस्तो उच्च ज्वरो वा व्यवहारमा परिवर्तन । एलजीको निकैते प्रतिक्रिया हुने लक्षणहरुमा पाइँचन : साम फेर्न आण्ठेरो हुने, आवाज ग्रोको हुने वा ध्याराध्यार गर्ने, चिलाउने खालका ढाक्करहरु निस्कने, पहेलो हुने, कमजोर दुने, मुटु छिटोछिटो धडकने वा चक्कर लाग्ने ।

मैले के गर्नु पर्दछ ?

- चिकित्सकलाई फोन गर्ने वा बिरामीलाई तुरन्नै चिकित्सक काहां लिएर जाने ।
- चिकित्सकलाई फोन गर्ने वा अप्टीकारीको समय र मिति तथा खोप लिएको समय पनि बताउने ।
- आफनो प्रबन्धक (प्रांगींहाई?) लाई खोप प्रतिकल घटना सुचना अवस्था भ्यास्मिन एडवर्स इंसेट रिपोर्टिङ सिस्टम (Vaccine Adverse Event Reporting System, VAERS) को फारम भेरेर एलजीको रिपोर्ट गर्न आपह गर्ने ।
- अधिक तपाईं आफैले पनि VAERS को वेबसाइट www.vaers.hhs.gov मार्फत आ न । 1-800-822-7967 मा फोन गर्न र यो जाहीरी दिन मन्त्रनुन्दू ।

VAERS ले स्वास्थ्य सम्बन्धी कुरामा सुझाव दिईन ।

7 खोपवाट हुने चोटपटकको लागि क्षतिपूर्ति गर्ने सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्यक्रम

खोप लिए गम्भीर प्रतिक्रिया भएको कुनै पनि व्यक्तिको उपचारमा लाग्ने स्वचं तिने सहयोग गर्नका लागि एउटा संघीय कार्यक्रम विचारान संहको छ ।

खोपवाट हुने चोटपटकको लागि क्षतिपूर्ति गर्ने सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्यक्रम (National Vaccine Injury Compensation Program) को वारेमा विस्तृत जानकारी लिन त । 1-800-338-2382 मा फोन गर्नुहोस वा उक्त कार्यक्रमको वेबसाइट www.hrsa.gov/vaccinecompensation हेतुहोस ।

8 मैले अन्य कुराहरु कसरी सिक्ने ?

- आफनो व्यवस्थापकलाई राख्ने । उनीहरुले तपाइलाई खोपको जानकारी पुस्तका वा अन्य जानकारीका शोतरहरु उपलब्ध गराउन सक्छन ।
- आफनो स्थानिय वा राज्य स्वास्थ्य विभागमा फोन गर्ने ।
- 1-888-767-4687
- रोग नियन्त्रण तथा निवारण केन्द्र (CDC) मा सम्पर्क गर्ने ।
 - त 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO) मा फोन गर्नुहोस
 - CDC को निम्न वेबसाइटहरु हेतुहोस : www.cdc.gov/vaccines.

AUTH: P.H.S., Act 42, Sect. 2126.

DCH-1281NE



CDC

**DEPARTMENT OF HEALTH AND HUMAN SERVICES
CENTERS FOR DISEASE CONTROL AND PREVENTION**

Vaccine Information Statement (Interim) Td & Tdap Vaccines NP - Nepali (11/18/08)	42 U.S.C. § 300aa-26
Translated by Transcend Translations, Davis, CA www.transcend.net	